

Кафедра оркестрових духових та ударних інструментів

**СИЛАБУС
ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС**
(навчальна дисципліна)

Освітній рівень	Другий (магістерський) рівень	Курс	1, 2
Ступінь освіти	Магістр	Семестр	1–4
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	ECTS	12
Спеціальність	025 Музичне мистецтво	Аудиторних годин	256
Освітньо-наукова програма	Музичне мистецтво	Лекції	
Статус	Обов'язкова	Семінари	
		Практичні/семінарські	256
		Індивідуальні	
		Самостійна робота	104
		Семестровий контроль	Заліки: 1–3 Іспит: 4

Інформація про викладача

ПІБ, посада	Дяченко Юрій Станіславович, доцент
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Dyachenko%20(1).pdf
E-mail	yuriyd_@ukr.net

ПІБ, посада	Саверський Владислав Вікторович, викладач
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/performing-musicology/choral-conducting/Saverskyi_2022.pdf
E-mail	v.v.saversky@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни «Оркестровий клас» складено відповідно до освітньо-наукової програми «Музичне мистецтво» підготовки магістра та навчального плану, згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Силабус визначає обсяг знань здобувачів освіти відповідно до вимог освітньо-наукової програми, алгоритму вивчення дисципліни «Оркестровий клас»; необхідне наукове та методичне забезпечення; складові та технологію оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти. **Метою** дисципліни є підготовка висококваліфікованих фахівців у сфері оркестрового виконавського музичного мистецтва, формування комплексу професійних компетентностей, що визначається досконалим володінням сучасними креативними технологіями реалізації мистецьких задумів, фаховою, науковою, організаційною майстерністю. Створення підґрунтя для подальшої професійної діяльності сучасного фахівця-оркестранта. Згідно з вимогами освітньо-наукової програми здобувачі освіти повинні **знати**:

- комплекс виконавсько-художніх та технічних засобів для точної передачі оркестрової інтерпретації;
- засоби відтворення агогіки, фразування, ритміки, штрихів та артикуляції в колективному виконавстві;
- основи виконавського аналізу оркестрових партій;
- особливості виконання оркестрових функцій;
- основний симфонічний та оперний репертуар.

Уміти:

- відтворювати оркестрові партії з листа;
- мобільно реагувати на побажання диригента;
- впроваджувати різноманітні засоби музичної виразності під час безпосередньої інтерпретації творів;
- повною мірою використовувати набутий комплекс музично-теоретичних знань під час інтерпретаційного процесу;
- працювати в оркестрових групах;
- провадити нотну коректуру;
- відтворювати основні оркестрові функції, акомпанувати солістам.

Здобуті знання та уміння забезпечують формування таких **компетентностей**, зокрема, **інтегральної**:

- Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальних:

- **ЗК 5.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- **ЗК 7.** Здатність до міжособистісної взаємодії.
- **ЗК 9.** Здатність працювати автономно.

спеціальних (фахових):

- **СК 1.** Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.
- **СК 2.** Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.
- **СК 4.** Здатність інтерпретувати художні образи у виконавській / диригентській / педагогічній діяльності.
- **СК 8.** Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання:

РН 1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.

РН 2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

РН 3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

РН 4. Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.

РН 5. Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

РН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

Перелік програм.

Заліковий модуль 1. Виконання у складі оркестру концертної увертюри західних композиторів.

Заліковий модуль 2. Виконання у складі оркестру твору сучасних композиторів для солюючого інструмента з оркестром.

Заліковий модуль 3. Виконання у складі оркестру твору композиторів ХХІ століття.

Заліковий модуль 4. Виконання у складі оркестру оперних сцен з солістами-вокалістами.

Форми та технології навчання

Індивідуальні заняття, презентація. Самостійна робота, що включає в себе опрацювання набутих знань та навичок під час практичних занять, розвиток особистісних художньо-виражальних якостей, інтерпретаційний аналіз виконуваних творів, опрацювання науково-методичної літератури в галузі оркестрового виконавства, аналіз репетиційної роботи та інтерпретаційних версій провідних оркестрів сучасності.

Навчальні ресурси

Навчання проводиться в аудиторіях ХНУМ імені І.П. Котляревського та за допомогою платформ Zoom, Google-meet, Viber, YouTube та ін.

Система оцінювання

90-100 балів. Національна шкала – відмінно. ECTS шкала – А.

82-89 балів. Національна шкала – добре. ECTS шкала – В.

75-81 бали. Національна шкала – добре. ECTS шкала – С.

64-74 балів. Національна шкала – задовільно. ECTS шкала – D.

60-63 бали. Національна шкала – задовільно. ECTS шкала – E.

35-59 балів. Національна шкала – незадовільно. ECTS шкала – FX.

1-34 бали. Національна шкала – незадовільно. ECTS шкала – F.

Критерії оцінювання знань здобувачів освіти

90-100 балів. Програма виконана згідно вимог ЗВО на високому художньому та технічному рівнях. Допускаються несуттєві текстові або технічні похибки, але в цілому здобувач освіти демонструє високий творчий потенціал.

82-89 балів. Здобувач демонструє якісну, досить змістовну інтерпретацію, достатню технічну базу, але бракує емоційності, відчуття форми чи амплітуди динамічних змін, достатнього володіння виражальних засобів.

75-81 балів. Здобувач допускає незначні відхилення від точності виконання тексту, або має місце недостатня змістовність при інтерпретації програми, незначні виражальні та технічні недоліки або недостатня різноманітність динамічного, агогічного плану твору тощо.

64-74 балів. Здобувач показує недостатньо добру професійну підготовку, має певні проблеми виконавського апарату, на задовільному рівні володіє музичним матеріалом. Мають місце неточності тексту, невпевненість виконання, недостатня емоційність тощо.

60-63 балів. Здобувач демонструє посередню професійну підготовку. Мають місце неточності тексту, штрихів, динаміки, ритму, неточність інтерпретації музичного тексту, формальне, емоційно незабарвлене виконання з чисельними технічними недоліками.

35-59 балів. Здобувач виконує програму на непрофесійному рівні, допускає значну кількість різних помилок, характеризується слабкою технічною підготовкою. Виконання беззмістовне, та емоційно безбарвне.

1-34 балів. Здобувач виконує твори недостатньої складності із значною кількістю помилок, демонструє слабку виконавську підготовку. Виконання беззмістовне, та емоційно безбарвне. Таким чином, професійні якості здобувача освіти не відповідають

вимогам ЗВО.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів вищої освіти у міжнародних та вітчизняних музичних конкурсах, фестивалях, концертах, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика курсу

Викладання дисципліни відповідає вимогам Положення Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського «Про академічну доброчесність» <http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat1%8C.pdf> та «Кодексу академічної доброчесності Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського» <http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat/%96.pdf>

Рекомендовані джерела

1. Вороновська О.В. Музичний жест у науково-поняттєвій системі музики: історія та сучасність. *Музичне мистецтво і культура*. Одеса, 2020. Вип. 30. Кн. 1. С. 57–63.
2. Коменда О. Музикознавчі інтерпретації поняття стилю. URL : <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/16931/24-Komenda.pdf> (дата звернення 20.09.2021) С. 113–118.
3. Макаренко Г. Творчість диригента: естетична цінність гармонії [текст]. *Київське музикознавство* : зб. ст. / Нац. муз. акад. України імені П. І. Чайковського. Київ, 2007. Вип. 23 : Культурологія та мистецтвознавство. С. 160–170.
4. Плужніков В. М. К. Л. Дорошенко – дирижёр, педагог, просветитель : монографія / Харк. нац. ун-т мист. імені І.П. Котляревського. Харків : Колегіум, 2016. 338 с
5. Ракочі В. О. Оркестр у музичному просторі Європи XVII-XXI століть. Витоки. Трансформації. Концепції : монографія. Київ: КМAM 115 імені Р.М.Глієра. Ніжин. Чернігівської обл.: ПП Лисенко М. М., 2020. 352 с.
6. Рожок В. Сонячний маестро. Київ: Автограф. 2006. 246 с.
7. Alfredo Casella, Virgilio Mortari The Technique of Contemporary Orchestration. BMG Ricordi, 2004. 278 p.
8. Biasutti, M. Orchestra rehearsal strategies: Conductor and performer views. *Musicae Scientiae*. 2013. 17(1), P. 57–71. DOI: 10.1177/1029864912467634 URL: <https://www.researchgate.net/publication/258173330> (дата звернення 20.09.2021)
9. Giorgio Bagnoli The La Scala Encyclopedia of the Opera. URL : https://books.google.com.ua/books?id=FUJ0bvo6rQIC&sitesec=buy&hl=ru&source=gbs_vpt_read (дата звернення 20.09.2021)
10. Pavlov S. he Performance of Accompanied Recitative in Italian Opera According to the Conducting Method of Ilya Musin. University of Illinois, 2011.